

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

XIV. An Beati inæqualiter videant Deum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

SECTIO XIV.

An beati inæqualiter videant Deum?

quatenus affirmat lumen esse perfectius gratia, intelligenda est de perfectione secundum quid, iuxta secundam nostram assertionem: nec plus probant illius argumenta. Dicitur autem gloria, gratia consummata, quia præter gratiam, quam cōnaturaliter supponit, addit præstantissimum ipsius fructum; unde non est perfectior ut conuulsa ab illa, sed ut includens illam: sicut dicitur natura consummata, quando est in sua vltima & præstantissima perfectione: dicitur autem gratia ordinari ad gloriam, non ut dispositio ad formam, velut medium ad finem, sed ut semen ad fructum, & ut natura ad præstantissimam operationem. Nec S. Thom. est contra nos; appellat enim gratiam *inchoationem gloriae*, quia continet illam, ut fructum in semine, & comparata ad illam dicitur imperfecta, quia caret potissimo effectu, quem hic ratione status habere non potest.

S. Thomas. 273. Obijcies, quia S. Tho. 3. parte quæst. 10. ar. 4. ad 2. affirmat, altiore ac sublimiorem gradum diuinæ visionis per Dei potentiam dari posse. Respon. cum Caietano S. Thomam explicandum esse de altiori ac sublimiori gradu, non specifico, sed intensiuo proueniente non ex diuersitate intellectuum, ut Caiet. putat, sed intensioris & intensioris luminis.

271. Ad fundamentum secundæ sententiæ, pro secundâ parte, nego consequentiam: nam cum omnis specifica diuersitas actus oriri debeat vel ex obiecto, vel ex modo tendendi diuerso: si erga Deum, in seipso visibilem, nequit assignari modus tendendi altior, non videtur talis specifica diuersitas visionum possibilis. Ad confirmationem nego pariter consequentiam, nam visio, quam Deus de seipso habet, est longè diuersæ rationis, cum tendat ad obiectum modo comprehensiuo & increato: Cæterum, quia omnis visio infra visionem Dei ad Deum tendit modo limitato & creato, differt essentialiter à visione Dei, & conuenit cum quacunque alia visione creata.

272. Ad fundamentum tertiæ sententiæ, quatenus probat, charitatem esse perfectiorem lumine, concedendum tantum est de perfectione in genere moris, de qua locuti sunt Patres. Ad rationem nego, charitatem perfectius attingere summum bonum, quam attingat lumen, & ad primam probationem dico, tam charitatem, quam lumen attingere Deum, ut est in se: lumen primo apprehendendo ac possidendo, charitatem fruendo. Ad secundam esto charitas Deum attingat sub ratione summi boni, lumen verò sub ratione summi veri, quia tamen hoc attingit primo apprehendendo ac possidendo, perfectius est charitate. Ad confirmationem: Resp. id tantum probare de maiore perfectione in genere moris & amicitie, non autem in genere entis.

273. PRIMA sententia, seu potius error fuit Iouiniani, quem sequuntur Lutherani, affirmantis omnes beatos æqualiter Deum visuros: quamuis ex diuerso moueantur fundamento; ille, quia putabat, opera iustorum in hac vita non valere ad promerendum maius præmium gloriæ, sed solum ad continuandum idem præmium, quod acceperunt. Fundabat autem hunc suum errorem in parabola illa de denario diurno, Matt. 20. in quâ idem denarius, qui præmium essentialiter significat, æquè primis ac nouissimis in vinea laborantibus soluitur. Hi verò id asserunt, quia opinantur omnem nostram iustitiam ab extrinseca imputatione meritorum Christi in nos deriuari: Christus autem æquè pro omnibus meruit: igitur æquè omnes futuri sunt beati. Hanc sententiam probabilem censet Dur. in 4. dist. 49. q. 2. num. 27.

274. SECUNDA sententia est Paludani, in 4. dist. 4. q. 1. asserentis, omnes beatos esse inæquales in beatitudine essentiali. Fundamentum ipsius est: quia omnes Angeli eò sunt in gloria sublimiores, quò sunt natura perfectiores: omnes autem Angeli sunt diuersæ naturæ: ergo & in gloria impares. Sed homines electi sunt ad restaurandas sedes Angelorum: igitur etiam homines futuri sunt tam inter se, quam cum Angelis in gloria inæquales.

275. TERTIA sententia est communis Scholasticorum affirmatiua, nec omnes beatos esse æquales, nec omnes in gloria inæquales. Quæ vera est: & sanè quoad priorem partem definita est in Concilio Florentino in decreto de Purgatorio, ubi statuitur, beatos *intueri clarè ipsum Deum Trinum & vnū, sicuti est, pro meritorum tamen diuersitate aliam alio perfectius*. Et colligitur aperte ex sacra Scrip. Ioannis 14. *In domo Patris mei mansiones multe sunt. Quem locum non rectè Iouinianus explicat de Ecclesia militante: nam aperte Christus loquitur de loco, quem erat suis discipulis propria morte in coelis preparaturus: Matt. 16. Filius hominis venturus est in gloria Patris sui, & tunc reddet unicuique secundum opera eius: & primè Corinth. 3. Vnusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem.*

276. Probatur eadem sententia ratione, quia Deus non minùs est iustus in retribuendo, quam in puniendo: sed in puniendo seruat æqualitatem poenæ ad culpam, iuxta illud Apocal. 18. *quantum glorificauit se, & in delicijs fuit tantum date illi tormentum & lucrum*: ergo etiam in retribuendo seruat æqualitatem præmij ad meritum; hoc enim poscit ratio distributiue iustitiæ, & lex bene institutæ Reip. ut quantitas præmij respondeat

Iouinian.
Lutheran.

Matth. 20.

Durandus.
Paludanus.

Concilium
Florentin.

Ioan. 14.

Matth. 16.

1. Cor. 3.

Apoc. 18.

deat

deat quantitati meritorum. Posterior sententiae pars constat in paruulis baptizatis, qui ex hac vita decedunt ante usum rationis. Certum enim est, eos æqualem in baptismo gratiam suscipere, quidquid Paludanus contendat, cum omnes æqualiter dispositi ad illum accedant: sed gratiae baptismali respondet gloria, non quidem ut præmium, ut in Adultis, sed ut hæreditas, solo Christi labore parta: non igitur omnes beati impares sunt in gloria.

Paludanus.

Iouinianus.

Augustin.

277. Ad fundamentum Iouiniani ductum ex parabola de denario diurno, æqualiter omnibus operarijs, quamuis diuersa hora in vinea conductis, soluto, Resp. vel nomine eiusdem denarij intelligi beatitudinem obiectiuam, quæ eadem manifestatur omnibus; vel certe eandem beatitudinem formalem, non quidem quoad perfectionem intensiuam, quæ varia est in varijs, iuxta meritorum varietatem, sed, ut Augustinus explicat, quoad perfectionem extensiuam durationis, secundum quam eadem respondet omnibus. Quæ responsio si non satisfacit obmurmurationi operariorum de pari præmio in paribus laboribus soluto, eò quod hæc æqualitatem beatitudinis formalis potius, quam obiectiuæ, & intensiuæ magis, quam extensiuæ significare videatur: dico, in ea parabola solui præmium, impar quidem laboribus, non autem meritis, quia potuerunt, qui nouissima hora ætatis in vineam Dei vocati sunt, vberiore gratia & auxilio efficaciori compensare diuturnos labores eorum, qui in prima hora ætatis vocati sunt. Quia verò totum hoc fundatur in gratia, & liberalitate Dei, vberiora auxilia conferentis nouissimis, quam primis, ideò Christus in ea parabola operarijs obmurmurantibus noluit pro ratione afferre æqualitatem meritorum, sed beneplacitum suæ voluntatis, à qua originaliter pendet, ut qui nouissima hora vocati sunt, imparibus laboribus, paribus tamen meritis, ad par præmium contendant.

Lutheran.

Tridentinum.

Paludanus.

278. Ad fundamentum Lutheri, nego maiorem, quippe quæ damnata est à Tridentino sess. 6. can. 11.

279. Ad fundamentum Paludani, nego vltimam consequentiam, quia potuerunt homines eligi ad restaurandas sedes Angelorum, absque eò, quod futuri essent illis in gloria æquales: quippe qui eorum sedes restaurare debebant; iuxta mensuram priorum meritorum, quæ, quia in multis futura essent æqualia, per æqualem etiam gloriam eas restaurarent.

SECTIO XV.

An hæc gloriæ diuersitas in beatis sit tantum individualis, an etiam Specifica?

280. **P**RIMA sententia est Maioris in 4. distinct. 49. quæst. 11. opinantis, visiones elicatas à diuersis specie intellectibus, esse specie diuersas, quod probabile censet Medina in 1. 2. quæst. 5. art. 4. ad primum argumentum de visione causata à lumine permanente, qualis est visio patriæ, & à lumine fluente, qualis fuit visio Pauli in raptu. Fundamentum est, quia visio non solum specificatur ab obiecto, sed etiam à principio: sed intellectus hominis & Angeli sunt diuersæ speciei; ergo & visio ab illis elicita. Maior constat, nam diuersa est notitia Angeli & hominis respectu eiusdem obiecti. Minor patet, quia intellectus Angeli & hominis sunt proprietates fluentes à diuersis essentijs, habentes modum cognoscendi logè diuersum. Nec obstat, quod visio Dei sit supernaturalis, nam etiam assensus fidei est supernaturalis, & tamen diuersus specie est in Angelo & homine. Confirmatur, nam diuersa obiecta creata representat in verbo visio vnius, atque alterius beati: ergo etiam ex parte obiecti visio vnius differt specie à visione alterius.

Maior.

Medina.

281. SECUNDA sententia est Durandi in 3. dist. 14. quæst. 1. num. 8. Marfilij qu. 10. art. 2. dubio incidente post secundam conclusionem, Mayroni in 2. dist. 3. q. 1. Soti in 4. dist. 49. quæst. 3. art. 2. §. *His non obstantibus*, & omnium recentiorum affirmantium, visiones beatas esse eiusdem speciei in omnibus beatis. In qua re dubius est Scotus in 2. dist. 1. q. vltima, *Ad primum*, licet eam supponere videatur in 4. dist. 50. q. 6. initio. Quæ sententia vera est, & amplectenda. Fundamentum est, quia nullum potest assignari principium, quod specificet vnā visionem ab alia. Non diuersitas luminum, quia, ut probatum est sect. 13. hæc luminum diuersitas implicat; cum nec fingi possit obiectum perfectius, quam Deus in seipso immediate visibilis; nec modus ad ipsum tendendi altior, quam per modum actus puri in seipso attingibilis. Non diuersitas potentialium; quia potentia ad visionem beatam non concurrunt secundum specificam differentiam, sed secundum genericā conuenientiam, quatenus intellectiuæ sunt formaliter, ut infra: potest autem idem effectus produci à principijs diuersis non quā diuersa sunt formaliter, sed quā conueniunt in vna ratione communi. Non diuersitas creaturarum, quæ per diuersas visiones simul cum Deo obiecto Primario representantur; quia illæ solum representantur ut obiecta secundaria, & termini materiales, quo pacto non possunt visionem specificare.

Durandus.

Marfilij.

Mayronius.

Sotus.

Scotus.

282. Con-